

ADVIES

CRB 2013 - 0435

Wetboek economisch recht - Boek XIII "Overleg"

**Advies over het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek
XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht**

**Brussel
27-03-2013**

Advies

Wetboek economisch recht - Boek XIII "Overleg"

Inbehandelingneming

Bij brief van 14 februari 2013 heeft Vice-Eerste Minister en Minister van Economie, Consumenten en Noordzee, de heer Johan Vande Lanotte, de raad in de onderstaande bewoordingen om advies gevraagd:

" Mijnheer de Voorzitter,

Als bijlage bij dit schrijven vindt u, voor advies, het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht, alsmede de memorie van toelichting bij die tekst en de concordantietabel.

Het boek XIII "Overleg" is gewijd aan het overleg tussen de overheid en de economische actoren en tussen deze laatste onderling. Het vindt zijn fundamentele basis in de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven. De bedoeling van die wet was destijds onder meer de coördinatie van de overlegorganen te begunstigen. De respectieve bevoegdheden zouden dan gemakkelijk te definiëren zijn door de organieke regels van deze instellingen in een algemene tekst samen te brengen.

Het ontwerp van Boek XIII is erop gericht de wet van 20 september 1948 aan te passen aan de huidige economische realiteit. Dat ontwerp is voortgevloeid uit de vaststelling dat in de loop der jaren, onder uiteenlopende benamingen, een dispaaraat aantal commissies en organen is ontstaan, die als opdracht hebben de economische besluitvorming voor te bereiden. De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven wordt in dit ontwerp van hervorming de gemeenschappelijke koepel waarin een aantal overlegorganen worden samengebracht waarvan de materies onder de minister van Economie vallen.

Het bijgevoegde voorontwerp van wet beperkt zich tot de modernisering van de wet van 20 september 1948 en maakt de geleidelijke integratie van die organen in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven mogelijk.

Kunt u mij zo spoedig mogelijk, en uiterlijk 28 februari 2013, het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven over dat voorontwerp van wet doen toekomen? Ik dank u hiervoor bij voorbaat.

..."

Gelet op het belang dat de raad hecht aan dit voorontwerp van wet, dat toch een aanzienlijke wijziging in het structuur van het economisch overleg zou teweegbrengen, heeft de raad bij brief van 22 februari 2013 om uitstel aan de minister gevraagd om een meer gefundeerd advies te kunnen afleveren. De beleidscel van de minister heeft de raad per mail enkele weken uitstel verleend.

De subcommissie Wetboek economisch recht - boek XIII Overleg werd belast met het opstellen van een ontwerpadvies en is daartoe bijeengekomen op 8 maart 2013.

Het advies werd op 27 maart 2013 voorgelegd aan de plenaire vergadering, die het heeft goedgekeurd.

Inleiding

Het Wetboek van economisch recht beoogt de economische wetgeving te reorganiseren door de rechtsregels van het economisch recht te groeperen en te moderniseren. Het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht, dat ter advies voorligt, is gewijd aan het overleg tussen de overheid en de economische agenten en aan het gestructureerde overleg tussen de economische agenten onderling.

De wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, waarbij de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven werd opgericht, voorzag reeds in de mogelijkheid om bij koninklijk besluit bijzondere raadgevende commissies op te richten om de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven bij te staan bij het uitbrengen van adviezen, met de wens om de coördinatie van de overlegorganen te stimuleren.

Niettemin werden in de praktijk, naargelang de behoeften, tal van economische adviesorganen opgericht buiten de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Het resultaat is dan ook een wildgroei van commissies en organen, waardoor het institutionele landschap ondoorzichtig wordt en het nemen van beslissingen soms enorm bemoeilijk wordt.

De wetgever beoogt hieraan te verhelpen door de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven als de gemeenschappelijke koepel te beschouwen, waaronder een aantal economische overlegorganen kunnen worden samengebracht. Deze hervorming moet onder meer leiden tot een doorzichtiger institutioneel landschap, een grotere draagwijdte van de verstrekte adviezen, een efficiënte inzet van middelen en een administratieve vereenvoudiging.

ADVIES

1 Algemene beschouwingen

De raad schaart zich achter het lovenswaardig en noodzakelijk initiatief om de economische wetgeving te codificeren en te moderniseren en om uiteindelijk tot een Wetboek van economisch recht te komen. De raad drukt haar waardering uit voor het enorme werk dat ter voorbereiding van dit Wetboek van economisch recht reeds werd verricht. In het bijzonder wenst de raad de fod Economie te bedanken voor de vlotte samenwerking en de ondersteuning die zij heeft geboden bij de voorbereidende werkzaamheden die hebben geleid tot dit advies. De raad acht het belangrijk dat hij ook in de nabije toekomst een beroep kan doen op de fod Economie, meer bepaald voor de organisatie van informatievergaderingen over andere boekdelen van het Wetboek van economisch recht waarvoor ontwerpen van teksten ter beschikking zijn. Desgevallend kan de raad beslissen over deze andere boekdelen op eigen initiatief een advies uit te brengen.

De raad stelt vast dat het de intentie van de minister is om dit Wetboek af te ronden binnen deze korte legislatuur, waardoor het wetgevend parcours van de diverse boekdelen met een enorme snelheid wordt afgelegd. De raad betreurt echter dat dit ten koste gaat van het sociaal overleg en de sociale gesprekspartners bijgevolg over de meeste boekdelen niet werden geraadpleegd. De meeste boekdelen blijven immers niet beperkt tot een loutere codificatie-oefening, maar voeren ook nieuwe wetgeving in met vaak verregaande implicaties voor het economische beleid. Nochtans wijst de

wetgever in de memorie van toelichting bij het ontwerp van Boek XIII zelf op de voordelen van het economisch overleg: er wordt meer rekening gehouden met de realiteit in het veld en met de noden van de economische agenten, en de regels worden beter aanvaard door degenen voor wie ze bedoeld zijn. De raad vreest dan ook dat door het gebrek aan sociaal overleg het noodzakelijk draagvlak voor deze hervormingen in het gedrang kan komen.

Wat betreft het ontwerp van Boek XIII "Overleg", kan de raad zich helemaal vinden in de nagestreefde doelstelling om de wildgroei aan economische adviesorganen tegen te gaan en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven als de gemeenschappelijke koepel te beschouwen waaronder de economische adviesorganen als bijzondere raadgevende commissies worden geplaatst. De raad herinnert eraan dat deze doelstelling ook reeds ten grondslag lag aan de wet van 1948, maar dat de wetgever in de loop der jaren zich hieraan niet gehouden heeft. De raad dringt aan op een wettelijke verplichting tot integratie van economische adviesorganen onder de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, zodat dit ook in de toekomst behouden blijft.

De raad heeft opgemerkt dat het secretariaat van de bijzondere raadgevende commissies wordt waargenomen door het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, tenzij anders bepaald in de oprichtingsakte. Dit brengt voor het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven een aanzienlijke uitbreiding van zijn takenpakket met zich mee. Vanuit de bezorgdheid voor het goed functioneren van de Raad en de bijzondere raadgevende commissie lijkt het aangewezen dat de bevoegde autoriteiten verzekeren dat voldoende middelen ter beschikking gesteld worden aan de raad om de bijkomende taken en kosten te financieren, en dit zowel qua personeel als qua werkingskosten (verplaatsingskosten, presentiegelden, organisatie van vergaderingen...)

2 De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

De raad heeft vastgesteld dat artikel XIII.2. in het ontwerp van Boek XIII het huidige artikel 2 van de wet van 20 september 1948 overneemt. De raad merkt echter op dat niet langer wordt gesproken over de "meest representatieve organisaties", maar over de "representatieve organisaties", hetgeen gevolgen kan hebben voor de samenstelling van de plenaire vergadering van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Voor de raad is het echter cruciaal dat deze paritaire samenstelling met de sociale gesprekspartners behouden blijft. Bovendien wordt ook in de wet van 29 mei 1952 tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad de terminologie "meest representatieve organisaties" gebruikt en verwijst ook heel wat andere wetgeving naar deze terminologie. De raad dringt er dan ook op aan dat de tekst in zijn oorspronkelijke versie zou worden hersteld.

De raad vraagt op de hoogte te worden gehouden van elke hervorming of wetgevend initiatief met een belangrijke economische draagwijdte, en dit in een zo vroeg mogelijk stadium. Op die manier wordt de raad reeds op een vroeg tijdstip geïnformeerd over aangelegenheden die hem aanbelangen en kan hij een gefundeerde beslissing nemen om al dan niet een advies ter zake uit te brengen. De raad stelt in dat opzicht voor om volgende zin toe te voegen in artikel XIII.2., na "omtrent de vraagstukken die betrekking hebben op de nationale economie":

De regering informeert de raad in een zo vroeg mogelijk stadium over elke hervorming die of elk wetgevend initiatief dat betrekking heeft op de nationale economie.

Artikel XIII.20, § 3 bepaalt dat het overheidsorgaan dat om een advies verzoekt, in de aanvraag een termijn bepaalt waarbinnen het advies moet worden uitgebracht. Deze termijn mag niet minder bedragen dan één maand, tenzij in geval van gemotiveerde hoogdringendheid. Indien de termijn is verstreken en geen advies is verstrekt, is het advies niet meer vereist.

De raad is echter van oordeel dat een minimumtermijn van één maand te kort is om de leden de gelegenheid te geven hun respectieve organisaties te raadplegen, een grondige analyse te verrichten van de diverse elementen in de adviesvraag en aldus een daadwerkelijk overleg mogelijk te maken. Het economisch overleg zou bijgevolg onvoldoende zijn belangrijke rol kunnen spelen, zoals het die in dit wetsontwerp en zoals blijkt uit de memorie van toelichting wordt toegedicht. De raad stelt dan ook voor om, naar analogie met de termijn die voor de Nationale Arbeidsraad is bepaald in artikel 8 van de wet van 29 mei 1952 tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad, in een minimumtermijn van twee maanden te voorzien, met behoud van de mogelijkheid om hiervan af te wijken in geval van gemotiveerde hoogdringendheid.

3 De bijzondere raadgevende commissies

De raad merkt op dat, wat betreft de samenstelling van de bijzondere raadgevende commissies, met uitzondering van de bijzondere raadgevende commissies, ingericht door de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, de werkende leden worden verkozen uit de kandidaten voorgedragen door de door de Koning aangeduide representatieve organisaties. De raad vraagt zich echter af welke organisaties begrepen moeten worden onder de hier vermelde representatieve organisaties. De raad vreest immers dat de Koning aldus een vrijgeleide zou krijgen om nieuwe bijzondere raadgevende commissies op te richten onder de gemeenschappelijke koepel van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, waarvan Hij zelf vrij het aantal leden en de vertegenwoordigde organisaties zou bepalen. Volgens de raad zouden minstens de organisaties die in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven vertegenwoordigd zijn, ook in elke bijzondere raadgevende commissie vertegenwoordigd moeten worden. De raad stelt voor dat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven om advies zou worden gevraagd wanneer de Koning de samenstelling van de bijzondere raadgevende commissies vastlegt. Daartoe zou in het tweede lid van artikel XIII.7. de volgende zin kunnen worden toegevoegd:

Voor de samenstelling van de bijzondere raadgevende commissies wordt het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven gevraagd.

De raad is tot slot van oordeel dat de integratie van de bestaande adviesorganen onder de gemeenschappelijke koepel van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven niet mag worden aangewend als aanleiding om de samenstelling van deze adviesorganen te wijzigen.

Mocht er zich na verloop van tijd toch een wijziging voordoen in de samenstelling van de bijzondere raadgevende commissies, dan mag hiermee in geen geval afbreuk worden gedaan aan de paritaire samenstelling van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, met de sociale gesprekspartners.

Woonden, onder het voorzitterschap van de heer R. TOLLET, voorzitter van de Raad, de plenaire vergadering van 27 maart 2013, bij:

Lid benoemd op voorstel van de representatieve organisaties van de industrie en van het bank- en verzekeringswezen:

de heer VANCRONENBURG

Lid benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de ambachten, de kleine en middelgrote handelsondernemingen en de kleinindustrie vertegenwoordigen:

de heer VANDORPE

Lid benoemd op voorstel van de landbouworganisaties:

de heer GOTZEN

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de arbeiders vertegenwoordigen:

Algemeen Belgisch Vakverbond : mevrouw CEULEMANS

Algemeen Christelijk Vakverbond : de heren GRUMELLI en HANSSENS